

ประเด็นเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนและสถานการณ์ปัจจุบัน

TEI THAILAND ENVIRONMENT INSTITUTE สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

* การลดผลกระทบจากปัญหาหมอกควันในฤดูแล้ง

ปี 2562

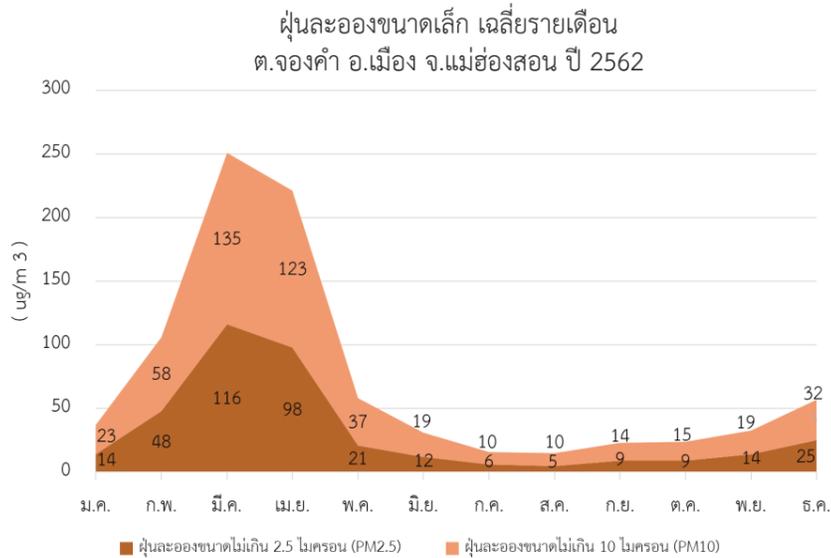
จำนวนวันที่ PM 10 เกินมาตรฐาน 23 วัน/ปี

จำนวนวันที่ PM 2.5 เกินมาตรฐาน 63 วัน/ปี

พบสูงสุดในเดือนมีนาคมและเมษายน มีค่า PM 2.5 สูงเกินมาตรฐาน 132%

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืน เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

ที่มา: รวบรวมจากข้อมูลกองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ
หมายเหตุ: ค่ามาตรฐาน PM10 = 120 ug/m³ ค่ามาตรฐาน PM2.5 = 50 ug/m³

>> ปัญหาหมอกควันมีความเชื่อมโยงทั้งในและนอกเขตเทศบาล ความร่วมมือระหว่างพื้นที่ข้างเคียงเป็นสิ่งจำเป็นในการป้องกันและเฝ้าระวังคุณภาพอากาศในท้องถิ่น

* การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างเสริมสุขภาวะเด็กและเยาวชน

ปี การศึกษา 2561

นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่ผ่านการประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดเป็น ร้อยละ 79.21

นักเรียนที่ผ่านการประเมินทักษะภาษาอังกฤษระดับดี ขึ้นไป คิดเป็น ร้อยละ 85.44 ในภาพรวม ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของพื้นที่เมืองแม่ฮ่องสอนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ที่มา : ระบบตรวจ ติดตามและ ประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

* การส่งเสริมวิถีการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืนในชีวิตประจำวันและกิจกรรมการท่องเที่ยว

ปี 2557 - 2559

แนวโน้มจำนวนผู้มาเยือนและนักท่องเที่ยวแม่ฮ่องสอน

แนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีด้วยอัตราการเพิ่มขึ้นประมาณ ร้อยละ 4 ต่อปี	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
	769,563 คน	799,607 คน	832,209 คน
		เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.9	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 4.1

ส่วนใหญ่มิระยะเวลาพำนักเฉลี่ยจำนวน 2-4 วัน

มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 2,000 บาท/คน/วัน

ที่พัก อาหาร และของฝาก

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดแม่ฮ่องสอน (2562)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืน เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

โครงการแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืนในประเทศไทย

ดำเนินงานโดยสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ภายใต้การสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) และความร่วมมือกับเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

เป็นกรอบทิศทางพัฒนาของโลกภายหลังปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) มีทั้งหมด 17 เป้าหมาย มุ่งหวังแก้ปัญหาที่โลกกำลังเผชิญอยู่ เช่น ความยากจน ความไม่เท่าเทียม สิ่งแวดล้อม สภาวะโลกร้อน และสันติภาพ ด้วยแนวคิด “การไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” ตั้งเป้าหมายบรรลุภายในปี ค.ศ. 2030 (พ.ศ. 2573)

กระบวนการวางแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เพื่อพัฒนาเมืองยั่งยืนสำหรับเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

โครงการแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเพื่อการพัฒนาเมืองยั่งยืนในประเทศไทย มีเป้าหมายในการพัฒนาองค์ความรู้ในการประยุกต์ใช้ SDGs ในกระบวนการวางแผน ปฏิบัติ และติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาเมืองยั่งยืน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีพัฒนา ดำเนินงานโดยสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ภายใต้การสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนได้เข้าร่วมโครงการฯ ด้วยความมุ่งมั่นที่จะรักษาสมดุลของการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

กระบวนการการดำเนินงานร่วมกับเทศบาล

• สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ SDGs กับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และภาคีการพัฒนา และร่วมวางแผนดำเนินงาน

• รวบรวม และวิเคราะห์ ข้อมูลเมืองตามตัวชี้วัด SDGs เพื่อจัดทำข้อมูลฐานสนับสนุนการตัดสินใจ

• จัดเวทีประชุมหารือกับผู้แทนภาคีพัฒนาเมืองในท้องถิ่น เพื่อหารือ :

- ความสอดคล้องระหว่างยุทธศาสตร์ นโยบายและแผนของท้องถิ่นกับ SDGs
- ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและข้อคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง

• พัฒนาแผนในการนำ SDGs ไปปฏิบัติ เพื่อพัฒนาเมืองยั่งยืน ประกอบด้วย

- 1) ลำดับความสำคัญของเป้าหมาย เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดที่เหมาะสมในบริบทและความต้องการของท้องถิ่น
- 2) วิธีการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังกล่าวที่สอดคล้องกับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน และบทบาทของภาคี

🔍 ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างแผนปฏิบัติการ SDGs กับแผนและยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นและหารือกับผู้เกี่ยวข้องในการนำไปปฏิบัติ

ยุทธศาสตร์ การพัฒนาที่ยั่งยืน เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การลดผลกระทบจากปัญหาหมอกควันในฤดูแล้ง

เป้าหมาย: ลดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการจัดการของเสียและคุณภาพอากาศ ภายในปี 2573

- ลดการเผาเตรียมพื้นที่การเกษตร โดยจัดทำข้อตกลงชุมชน เรื่องแนวกันไฟ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวัสดุทางการเกษตร
- จัดทำระบบแจ้งเตือนและมาตรการป้องกันกลุ่มเสี่ยงจากมลพิษ โดยติดตั้งระบบตรวจวัดคุณภาพอากาศ พัฒนาระบบเฝ้าระวัง และแจ้งเตือนมลพิษให้กับประชาชน กำหนดมาตรการในระดับคุณภาพอากาศต่าง ๆ และจัดทำ safety zone ในภาวะวิกฤต
- สร้างความตระหนัก และความรู้เรื่องปัญหาหมอกควันให้กับเยาวชน และชุมชน โดยการสร้างหน่วยการเรียนรู้ปัญหาหมอกควัน และประชาสัมพันธ์องค์ความรู้เรื่องสาเหตุ การดับไฟ และการป้องกันตนเองจากผลกระทบ

ตัวชี้วัด : (1) จำนวนวันใน 1 ปี ที่ฝุ่นละอองขนาดเล็กอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (2) ร้อยละวันที่มองเห็นยอดพระธาตุดอยกองมู ในเดือนมีนาคม ถึงเดือนเมษายน (เวลา 7.00 – 11.00 น.)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและส่งเสริมสุขภาวะเด็กและเยาวชน

เป้าหมาย: สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล ภายในปี 2573

- จัดทำฐานข้อมูลประชากรเด็กวัยเรียนในท้องถิ่น โดยเน้นข้อมูลเด็กกลุ่มเปราะบาง ครอบคลุมข้อมูลสถานะทางเศรษฐกิจ และปัญหาอื่น ๆ ของครอบครัว สถานะสัญชาติ และกลุ่มชาติพันธุ์
- ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาโดยภาคีในชุมชน ตามศักยภาพ ความสนใจ และความเหมาะสมของเด็กแต่ละชุมชน
- เพิ่มช่องทางการเรียนรู้ให้เด็กและเยาวชนที่สามารถส่งเสริมความถนัดและศักยภาพ โดยการพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้ที่หลากหลายในเขตเมือง พัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับกลุ่มเฉพาะ รวมถึงพัฒนาหลักสูตรระยะสั้น และการรับรองวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการแรงงานในพื้นที่
- สนับสนุนทุนการศึกษา เพื่อให้เด็กมีโอกาสเรียนและมีงานทำในพื้นที่ โดยระบบการเรียนพร้อมทำงานในสถานประกอบการ หรือสร้างอาชีพในโรงเรียน เช่น การปลูกผักปลอดสาร งานช่าง และการดูแลผู้สูงอายุ

ตัวชี้วัด : (1) เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นที่มีความสามารถตามเกณฑ์ในด้านการอ่าน และด้านคณิตศาสตร์สูงขึ้น (2) เด็กและเยาวชนที่จบการศึกษาและมีงานทำในท้องถิ่นเพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมวิถีการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืนในชีวิตประจำวันและกิจกรรมการท่องเที่ยว

เป้าหมาย: ภายในปี 2573 ออกนโยบายและนำไปปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน สร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น

- ยกระดับการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เมืองแม่ฮ่องสอนเป็นจุดบริการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีอัตลักษณ์ และมีความปลอดภัย โดยมุ่งเน้นส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิต วัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
- เมืองแม่ฮ่องสอนเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ใกล้เคียง โดยจัดโปรแกรมท่องเที่ยว ซึ่งได้รับความร่วมมือกับท้องถิ่นโดยรอบ และภาคีต่าง ๆ รวมถึงการขยายการท่องเที่ยวในลักษณะการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ ในช่วงที่ไม่ใช่ฤดูท่องเที่ยวหลัก
- ส่งเสริมวิถีการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืนในชีวิตประจำวันและกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยรณรงค์การปลูกและทานผักปลอดสาร การบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และพัฒนาตราสัญลักษณ์สีเขียวของเมืองแม่ฮ่องสอน
- พัฒนาสารสนเทศการท่องเที่ยวเมืองแม่ฮ่องสอน โดยรวบรวมภูมิปัญญา จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ และจัดทำข้อมูลที่สื่อสารเข้าใจง่าย รวมถึงประสานข้อมูลสารสนเทศกับหลักสูตรการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ทั้งในระดับอุดมศึกษาและหลักสูตรระยะสั้นในภาษาถิ่น และภาษาต่างประเทศ

ตัวชี้วัด : (1) การเติบโตของรายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของท้องถิ่นเพิ่มขึ้น (2) จำนวนหน่วยงาน และสถานประกอบการในท้องถิ่นที่ได้รับการรับรองการดำเนินงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพิ่มขึ้น